

© 2004 Forest Stewardship Council, A.C. Visos teisės saugomos.

Dokumento tipas:	FSC tarptautinis standartas
Dokumento statusas:	Patvirtintas FSC direktorių valdybos 35-jame valdybos susirinkime
Data:	2004 m. lapkričio 30 d.

FSC

Pavadinimas:	Miškų tvarkymo standartų struktūra bei turinys
FSC nuorodos kodas:	FSC-STD-20-002 (2-1 variantas)
Išleido Forest Stewardship Council, A.C. Bet kurioje pilnoje ar dalinėje šio leidinio kopijoje privalo būti nurodyta aukščiau minėtojo leidėjo pavadinimas, nuorodos kodas bei jam, kaip savininkui, priskirtos autorinės teisės.	

Pratarmė

FSC miškų tvarkymo principuose bei kriterijuose (2000 m. vasaris) pateikiamas tarptautiniu mastu pripažįstamas atsakingo miškų naudojimo standartas. Vis dėlto bet kurį tarptautinį miškų naudojimo standartą reikia pritaikyti nacionaliniam arba subnacionaliniam lygmeniui, nes tik tokiu būdu galima atspindėti skirtingas teises, socialines bei geografines miškų sąlygas vairuose pasaulio kraštuose. Todėl FSC principams bei kriterijams reikia papildomų nacionalinėms ar sub-nacionalinėms sąlygoms pritaikytų rodiklių, kad būtų galima juos įgyvendinti miško naudojimo vieneto (FMU) lygmenyje. FSC principai bei kriterijai drauge su tokių rodiklių rinkiniu, kurį pripažino FSC, sudaro FSC miškų tvarkymo standartą.

Yra daug skirtingų būdų, pagal kuriuos rodikliai gali būti rengiami. Yra daugelis skirtingų būdų, kaip miško naudojimo vieneto atitikimo lygis apskritai kartu su tokių rodiklių rinkiniu gali nulemti, ar miško naudojimo vienetas nusipelno sertifikavimo. Tačiau labai sunku yra lyginti Miškų tvarkymo standartus, kurie vadovaujami skirtingais požiūriais. Tai sukelia rimtus sunkumus darbo grupėms, kurios rengia nacionalinius bei sub-nacionalinius standartus, skirtus miškų tvarkytojams, kuriems reikia žinoti, kad jie yra vertinami pagal standartus, kurie sulyginami su jų kolegų bei konkurentų standartais, o taip pat skirtus tarpininkams, kurie turi suprasti, kaip priimami miškų sertifikavimo sprendimai.

Šio standarto tikslai yra pagerinti sertifikavimo sprendimų nuoseklumą bei skaidrumą tarp skirtingų sertifikavimo įstaigų skirtinguose pasaulio kraštuose ir tokiu būdu apskritai sustiprinti pasitikėjimą FSC sertifikavimo schema.

Šį standartą gali naudoti bet kuri darbo grupė, kuri nori sukurti nacionalinius bei sub-nacionalinius miškų tvarkymo standartus. Tačiau standarto, kurį turės pripažinti FSC, kūrimo procesas privalo atitikti ne tik šiam standartui keliamus reikalavimus, bet ir FSC-STD-60-006 „FSC miškų tvarkymo standartų kūrimo proceso“ (paprąšius, projektą galima gauti FSC tarptautiniame centre) reikalavimus. Patarimus miškų sertifikavimo standartų kūrimo klausimais galite rasti „Vedlio“ („Pathfinder“) įrankio pagalba: „Hierarchinė nuoseklus miškų naudojimo standartų formulavimo struktūra“, kuri pateikiama <http://www.piec.org/pathfinder/>.

Šis standartas nustato hierarchinę struktūrą, kuri užtikrina, jog visų FSC miškų tvarkymo standartų audito galimybę suderintu būdu numatant atkuriamus rezultatus.

Ši hierarchinė struktūra įgyvendina svarbiausius principus, aprašytus FSC miškų tvarkymo principų bei kriterijų (2000 m. vasaris) įvade:

- FSC ir FSC akredituotos sertifikavimo įstaigos primygtinai nereikalauja tobulo FSC principų bei kriterijų atitikimo;
- Dėl svarbių neatitikimų atskiriems FSC principams, kandidatas bus diskvalifikuotas dėl teisės gauti sertifikavimą arba sertifikavimas bus anuluotas;
- Sertifikavimo sprendimai bus atliekami vadovaujantis tuo, kaip bus atitinkama FSC kriterijui ir atsižvelgiant į neįvykdytų reikalavimų svarbą bei pasekmes.

Susijęs standartas FSC-STD-20-003 „Vietinis bendrų miško tvarkymo standartų pritaikymas“ tiksliai nusako reikalavimus, skirtus sertifikavimo įstaigoms, kurios turi pritaikyti bendruosius standartus vietos sąlygoms tose šalyse, kur dar nėra FSC akredituotų arba parengiamojo FSC nacionalinio ar sub-nacionalinio Miškų tvarkymo standarto.

Pastaba dėl šio standarto naudojimo

Visi šio standarto aspektai yra laikomi normatyviniais, įskaitant veikimo sritį, standarto įsigaliojimo laiką, nuorodas, terminus, apibrėžimus, lenteles bei priedus, nebent būtų nurodyta priešingai.

Turinys

- A Veikimo sritis
- B Standarto įsigaliojimo laikas
- C Nuorodos
- D Terminai bei apibrėžimai

1 DALIS: STRUKTŪRA IR TURINYS

- 1 Veikimo srities apibūdinimas
- 2 FSC hierarchinė struktūra
- 3 Turinys
- 4 Miško naudojimo mastas bei intensyvumas
- 5 Numeravimas
- 6 Vertimas
- 7 FSC akreditavimo data

2 DALIS: NAUDOJIMAS

- 8 Sertifikavimo sprendimo priėmimas
- 9 Standarto struktūros pakeitimas naudojimui miške

A Veikimo sritis

Šis standartas taikomas visiems regioniniams, nacionaliniams arba sub-nacionaliniams miškų tvarkymo standartams ir visiems sertifikavimo įstaigos bendriesiems sertifikavimo standartams, kuriais remiamasi FSC sertifikavime.

B Standarto įsigaliojimo laikas

Šį standartą FSC naudos sertifikavimo įstaigų akreditavimui nuo 2005 m. sausio 1 d. sertifikavimo įstaigos turi pritaikyti savo bendruosius standartus, kad jie atitiktų šį standartą ligi 2006 m. sausio 1 d.

Ši standartą FSC naudos visų nacionalinių bei sub-nacionalinių standartų, pateiktų akreditavimui nuo 2005 m. sausio 1d., akreditavimui. FSC nacionaliniai ir sub-nacionaliniai standartai, pateikti anksčiau nei 2005 m. sausio 1 d., turi būti pritaikyti, kad atitiktų šį standartą ne vėliau kaip praėjus 5 metams nuo originalios akreditavimo datos.

C Nuorodos

FSC-STD-01-001 FSC miškų tvarkymo principai bei kriterijai

FSC-STD-01-002 FSC terminų aiškinamasis žodynas

D Terminai bei apibrėžimai

Terminai bei apibrėžimai yra pateikiami *FSC-STD-01-002 FSC terminų aiškinamajame žodyne*. Svarbiausi terminai, kurie reikalingi šio standarto supratimui, yra pateikiami Priede 1.

1 DALIS: STRUKTŪRA IR TURINYS

1. Veikimo srities apibūdinimas

1.1 Šis standartas tiksliai apibūdina geografinę veikimo sritį, kurioje jis taikomas. Tai gali būti politinis pavadinimas (pvz. šalis arba regionas (t.y. šalių skaičius), provincija/valstija (t.y. subnacionalinė sritis)) arba politinių ir ekologinių pavadinimų derinys (pvz. specifinis miško tipas arba ekologiškai atribota sritis (eko-regionas), neperžengiantis politinio pavadinimo ribų).

PASTABA 1: Priede 2 skaitykite apie dokumentų kodavimo sistemą, kurią FSC naudoja akredituotų nacionalinių bei regioninių miškų tvarkymo standartų identifikavimui.

1.2 Sertifikavimo įstaigos bendrųjų standartų atveju, tiksliai apibūdinta veikimo sritis gali būti tarptautinė, regioninė arba nacionalinė. Standartas turi aiškiai identifikuoti sertifikavimo įstaigą ir jame turi būti nuoroda, kad prieš naudojimą reikalaujama jo vietinio pritaikymo (žiūrėkite FSC-STD-20-003 *Sertifikavimo įstaigos bendrųjų miškų tvarkymo standartų vietinis pritaikymas*).

2. FSC hierarchinė struktūra

2.1 Standartas turi būti susistemintas pagal FSC principų, FSC kriterijų bei susijusių rodiklių hierarchiją. Atitikimas standartui nustatomas įvertinant stebėtą veiklą miško naudojimo vieneto (FMU) lygmenyje pagal kiekvieną standarto rodiklį bei lyginant su bet kokios veiklos riba(-omis) konkrečiam rodikliui.

3. Turinys

3.1 Standartas apima kiekvieno FSC principo ir kiekvieno FSC kriterijaus formuluotę ta pačia tvarka, kaip jie yra pateikti *FSC-STD-01-001 FSC miškų tvarkymo principuose bei kriterijuose*.

PASTABA 2: Standartas turi būti kuriamas naudojantis FSC miškų tvarkymo principų bei standartų vertimu į valstybinę kalbą, taikomą toje teritorijoje, kuriai jis yra kuriamas. Vis dėlto dėl interpretacijos iškylančių abejonių atveju, turėtų būti remiamasi oficialiais FSC principų bei kriterijų variantais anglų bei ispanų kalba.

3.2 Standartas gali apimti papildomus kriterijus, kurių nėra *FSC-STD-01-001 FSC miškų tvarkymo principuose bei kriterijuose*.

PASTABA 3: Tokio papildomo kriterijaus būtinybę neabejotinai gali pateisinti už standarto kūrimą atsakinga įstaiga, o standartų, sukurtų remiantis *FSC-STD-60-006 FSC miškų tvarkymo standartų kūrimo procesu* atveju,

jiems formaliu konsensusu turi pritarti įstaiga, atsakinga už nacionalinį standarto patvirtinimą.

- 3.3 Standarte bus tiksliai apibūdinami rodikliai kiekvienam esančiam kriterijui, nebent kriterijus būtų laikomas nepritaikomu ¹ konkrečioje geografinėje veikimo srityje, kuriai taikomas standartas, arba tiksliai apibūdintai miško žemės kategorijai.
- 3.4 Jeigu kuris nors FSC kriterijus bus laikomas nepritaikomu sutartoje situacijoje, tokiu atveju standarte bus pateikiamas paaiškinimas.
- 3.5 Bet kurio FSC kriterijaus reikalavimai, kuriuos galima įvertinti miške ir kurie nereikalauja tolimesnio interpretavimo, bus naujai suformuluoti kaip rodiklis arba rodikliai.

PASTABA 4: Visa tai yra daroma tam, kad išvengti painiavos bei pabrėžti, jog sertifikavimas remiasi kiekvieno taikomam standartui skirto rodiklio įvertinimu miške.

- 3.6 Kuomet FSC kriterijus apima reikalavimų sąrašą (pvz. FSC kriterijus 6.5; FSC kriterijus 7.1 a), b), c) ir t.t.), kiekvienas sąrašo elementas turi remtis susijusiais rodikliais. Jei galima įrodyti, kad praleidimas neturės jokio žymesnio neigiamo poveikio siekiant esminio kriterijaus tikslo, tuomet išimtims kiekvienu atveju atskirai gali pritarti FSC direktorių valdyba.
- 3.7 Kiekvienas rodiklis tiksliai nurodo veiklos pasekmes arba lygmenis (t.y. slenksčius), kurie yra išmatuojami įvertinimo metu.

PASTABA 5: Rodiklis kaip reikalavimas gali nurodyti, kad buvo nustatyta ir dokumentuota tam tikra procedūra, bet po šitokio reikalavimo toliau seka kitas reikalavimas parodyti, kaip įgyvendinama bei tikėtinų pasekmių įvardijimas miško tvarkymo vienetė.

PASTABA 6: Rodiklis gali būti tiksliai apibūdinamas kaip aspektas, kurį reikia išmatuoti drauge su daugeliu skirtingų slenksčių, kurie taikomi skirtingose geografinėse, valdymo ar socialinėse situacijose geografinės standarto veikimo srities ribose (pvz. skirtingi slenksčiai gali būti nustatomi priklausomai nuo miško naudojimo vieneto dydžio arba nuo esamo naudojimo intensyvumo vieneto ribose).

- 3.8 Rodikliai nebus nustatomi pagal projektą arba aprašomuosius požymius ir nebus teikiama pirmenybė tam tikrai technologijai ar patentuotam elementui.
- 3.9 Rodikliai apims tik tuos elementus, kurie prisideda prie taikomo FSC kriterijaus tikslo pasiekimo.
- 3.10 Skaitytojui turi būti aiški rodiklių reikšmė bei vykdymo lygmuo, kurio reikalaujama norint atitikti rodikliams.
- 3.11 Kiekvienas rodiklis turi remtis atskiru vertintinu veiklos aspektu. Rodiklis, kuris apima daugiau nei vieną vertintiną aspektą, turi atskirai išvardinti šiuos aspektus kaip rodiklio poskyrius (žiūrėkite 5.2 skyrių žemiau).

¹ Kriterijus gali būti laikomas nepritaikomu, jeigu nėra tokių sąlygų, kuriose kriterijus gali būti įvertintas geografinėje standarto veikimo sferoje arba tam tikrai miško žemės kategorijai standarto veikimo sferoje. Kriterijus negali būti priskirtas “nepritaikomųjų” kategorijai, jei standarto kūrimo darbo grupė sumanytų jo netaikyti.

- 3.12 Rodikliuose neturi būti subjektyvių elementų. Reikėtų vengti tokių frazių kaip “paprastai”, “esminis”, “iniciatyvus”, “tinkamas”, “sumažinti”, “visur, kur tik įmanoma”, “visapusiškas” ar “labiausiai prieinamas”.
- 3.13 Standartas turi būti sudarytas naudojant aiškų bei nuoseklų žodyną, kuriame naudojami arba nedviprasmiškai išverčiami toliau pateikiami angliški/ispaniški žodžiai, remiantis konkrečiomis nurodytomis reikšmėmis:
- Žodžiai “shall”/”debe” reiškia, jog tai yra būtina standarto sąlyga, o žodžiai “shall not”/”no debe” reiškia draudimą.
 - Žodžiai “should”/”deberia” arba “should not”/”no deberia” labiau reškia standarto rekomendaciją, bet ne reikalavimą ar draudimą.
 - Žodžiai “may”/”puede” reiškia leistiną veiksmų eigą standarto ribose.
 - Žodžiai “need not”/”no necesita” reiškia, jog nurodyta veiksmų eiga nėra būtina sąlyga.
- 3.14 Standarte turi būti pateikti kiekvienam rodikliui skirti patikrinimo priemonių pavyzdžiai.

PASTABA 7: Patikrinimo priemonės nėra normatyvinės. Jos neapibrėžia atitikimo slenksčių, tačiau nurodo potencialius informacijos arba įrodymų šaltinius, kurie gali pasitarnauti auditoriui vertinant standarto laikymąsi.

PAVYZDYS:

Rodiklis: Statybinės medienos pardavimų dokumentacijoje turi atsispindėti visa parduota mediena iki pat jos kilmės miško.

Patikrinimo priemonės: sutarčių dokumentai, pranešimai apie išsiuntimą arba pristatymą, prekių vežėjų sąskaitos.

- 3.15 Standarte turi būti laikomasi naujausių patvirtintos FSC tarptautinės politikos, standartų, gairių bei patariamųjų pastabų variantų, kurie taikomi FSC principų bei kriterijų interpretavimui, kaip skelbiama oficialiame FSC tinklapyje ir, priklausomai nuo atitinkamų FSC patarimų, susijusių su standartų įsigaliojimo data.
- 3.16 Standartuose turėtų būti šie priedai:
- a) nacionalinių bei vietinių miškų įstatymai bei administraciniai reikalavimai, kurie taikomi toje šalyje arba regione, kur bus naudojamas šis standartas,
 - b) daugiašalių susitarimų sąrašas bei ILO (Tarptautinės darbo organizacijos) konvencijos, kurias šalis yra ratifikavusi,
 - c) toje šalyje arba regione, kur standartas bus naudojamas, esančių nykstančių rūšių sąrašas arba nuoroda į oficialius šaltinius.

PASTABA 8: Sertifikavimo įstaigos bendrųjų standartų atveju, šie sąrašai turi būti pridedami kaip vietinio pritaikymo proceso dalis.

- 3.17 Standarte turi būti pateikiama aiški papildomoji informacija, kuri reikalinga identifikuoti bet kokias vartotojų kategorijas, kuriems taikomos specialios sąlygos, pvz. “nedidelės apimties”, “mažo intensyvumo” arba “bendruomenės” miško naudojimo vienetams (žiūrėkite 4.2 paragrafą žemiau).
- 3.18 Standarte gali būti pateikiamos patariamąsios pastabos, kurios padėtų auditoriams, miškų valdytojams bei kitiems asmenims naudoti standartą. Tokio pobūdžio patariamąsios arba pritaikomumo pastabos gali būti įtrauktos kaip standarto priedai arba išleistos atskirų dokumentų pavidalu. Visais atvejais standarte turi būti formuluotė, jog patariamąsios arba pritaikomumo pastabos nėra normatyvinės.
- 3.19 Standarte gali būti pateikiamos nuorodos į papildomus trečiųjų šalių sudarytus standartus arba dokumentus (pvz. pažangiausios praktikos gairės), kuriuose nurodomi papildomi patarimai standarto įgyvendinimui. Tokiose nuorodose turi būti aiškiai nurodoma, ar atitikimas kuriems nors papildomiems reikalavimams yra normatyvinio pobūdžio.

4. Miško naudojimo mastas bei intensyvumas²

- 4.1 Standartas yra finansiškai efektyvus bei praktiškas naudojant nedidelio masto ir mažo intensyvumo miško naudojimo vienetuose.
- 4.2 Nedidelio ir/arba mažo intensyvumo tvarkomiems miškams kai kurie kitiems miškams taikytini rodikliai gali būti netaikomi ir/arba gali būti sukuriama alternatyvūs rodikliai, taikytini tik nedideliuose ir/arba mažo intensyvumo tvarkomuose miškuose. Šiais atvejais standarte visa tai turi būti aiškiai nurodyta.

PAVYZDYS:

Kriterijus

Rodiklis 4.1.1a (taikomas didesniuose nei 200 ha ploto FMU);

Patikrinimo priemonės:

Rodiklis 4.1.1b (taikomas mažesniuose nei 200 ha ploto FMU);

Patikrinimo priemonės:

- 4.3 Alternatyvūs rodikliai bei susijusios patikrinimo priemonės (kaip apibūdinta aukščiau esančiame 4.2 paragrafe) gali būti sukurtos bet kuriam kriterijui, tačiau turėtų būti sukurtos bent jau šiems FSC kriterijams, kurių taikymui nedideliuose ir/arba mažo intensyvumo tvarkomuose miškuose reikia specialios nuostatos: FSC kriterijai 6.1, 6.2, 6.4, 7.1, 7.3, 7.4, 8.1, 8.3, 8.5, 9.1, 10.5 ir 10.8.
- 4.4 Standarte turi būti aiški nuoroda į miškų naudojimo vienetų kategoriją, kada taikomi atleidimai arba alternatyvūs rodikliai.

PASTABA 9: Standartuose gali būti nustatyti miškų naudojimo vienetai, kurie gali būti tinkami pakeistiems rodikliams arba patikrinimo priemonėms pagal paprastą klasifikavimą pagal dydį (pvz. “taikomas mažesniuose nei 200 ha ploto FMU”) arba pagal įgaliojimus dydžiui ar intensyvumui (pvz. “taikomas miško naudmenos licencijos turėtojams”, taikomas kirtimui, kuris sudaro mažiau nei x kubinių metrų per metus”).

² Papildomus patarimus ruošia FSC tarptautinis centras, tokiu būdu palengvindamas nedideliems bei mažo intensyvumo tvarkomiems miškams skirtų standartų taikymą.

PASTABA 10: Nustatytos nedidelių ir/arba mažo intensyvumo tvarkomų miškų kategorijos, kuriems taikomi specialūs rodikliai, gali skirtis nuo SLIMFS kategorijų, kurios tinkamos supaprastintoms sertifikavimo procedūroms (žiūrėkite *FSC-STD-01-003 SLIMF tinkamumo kriterijai*).

4.5 Rodikliai turi būti taikomi visiems miškams, kuriuos apima standarto veikimo sritis, įskaitant mažesnius bei mažesnio intensyvumo tvarkomus miškus, nebent būtų nurodyta priešingai.

5. Numeravimas

5.1 Standarte principų bei kriterijų numeravimas turi būti toks pats kaip ir *SFC miškų tvarkymo principuose bei kriterijuose (2000)*.

5.2 Rodikliai turi būti numeruojami pradiniais susijusio FSC kriterijaus numeriais, toliau numeruojant kiekvieną kriterijaus rodiklį. Manant, jog bus naudingiau, rodikliai gali būti padalinti į pateikiamus mažesnius vienetus ir t.t.

PAVYZDYS:

Kriterijus 5.3

Rodiklis 5.3.1:

Rodiklis 5.3.2:

Rodiklis 5.3.3

5.3.3.1:

5.3.3.2:

5.3.3.3:

6. Vertimas

6.1 Standartus galima sukurti viena arba daugiau tos šalies, kuriai jie taikomi, kalbų. Tačiau akreditavimui FSC standartas turi būti pateikiamas viena iš oficialių FSC kalbų (t.y. anglų arba ispanų kalbomis). Bet kokio ginčo atveju, FSC įvertintas bei akredituotas variantas oficialiaja FSC kalba, bus laikomas galutiniu.

PASTABA 10: Nereikalaujama, kad sertifikavimo įstaiga išverstų vietos mastu pritaikytus bendruosius standartus į oficialią FSC kalbą.

6.2 Anglišku žodžių prasmės turi būti vadovaujamosi pagal Shorter Oxford English Dictionary žodyną arba Concise Oxford Dictionary žodyną, nebent priskiriamoji reikšmė yra pateikiama specialiųjų terminų aiškinamajame žodyne.

6.3 Ispanišku žodžių reikšmės turi būti vadovaujamosi pagal prasmę, pateikiamą Diccionario de la Lengua Española (Real Academia Española) žodyną arba Diccionario de uso del español (María Moliner), nebent priskiriamoji reikšmė yra pateikiama specialiųjų terminų aiškinamajame žodyne.

7. FSC akreditavimo data ir standarto įsigaliojimo data

7.1 Kiekviename FSC akredituotame regioniniame, nacionaliniame ar sub-nacionaliniame miškų tvarkymo standarte turi būti aiškiai nurodyta:

- a) data, kuomet FSC jį akreditavo;
- b) “standarto įsigaliojimo” data, kuri bus laikoma 12 mėnesių nuo tos dienos, kai FSC akreditavo šį standartą.

PASTABA 11: Sertifikavimo įstaigos naudos šį standartą visiems įvertinimams nuo jo akreditavimo datos. Visų jau esamų sertifikatų turėtojų bus reikalaujama laikytis standarto pagal “standarto įsigaliojimo” datą ir tokiu būdu užsitikrinti sertifikato turėtojo teises. Tai suteikia galimybę esamiems sertifikatų turėtojams per 12 mėnesių laikotarpį nuo standarto akreditavimo datos prisitaikyti prie naujųjų reikalavimų.

PASTABA 12: Nuo standarto įsigaliojimo datos sertifikavimo įstaiga reikalauja ištaisyti bet kokius nustatytus neatitikimus, remiantis norminiais reikalavimais, skirtais taikomiems dėl didesnių ar mažesnių neatitikimų.

2 DALIS: NAUDOJIMAS

8. Sertifikavimo sprendimo priėmimas

- 8.1 Sertifikavimo įstaigos priima sertifikavimo sprendimus, pagrįstus miško naudojimo įmonės atitikimo kiekvienam taikomame standarte nurodytam rodikliui įvertinimu.
- 8.2 Visi rodiklių neatitikimai, kuriuos įvertinimo metu nurodo sertifikavimo įstaiga, turi būti užregistruojami įvertinimo ataskaitoje arba susijusiuose kontroliniuose sąrašuose.
- 8.3 Kiekvienas neatitikimas turi būti įvertintas, kad nustatyti, ar tai yra mažesnis ar didesnis neatitikimas susijusio FSC kriterijaus lygmenyje.
 - 8.3.1 Neatitikimas gali būti laikomas nedideliu, jeigu:
 - tai yra laikinas apsirikimas, *arba*
 - tai yra neįprasta/ne sisteminga, *arba*
 - neatitikimo poveikis yra ribotas dėl savo laikino bei erdvinio masto, *ir*
 - buvo imtasi skubių koreguojamųjų veiksmų užtikrinant, kad tai nebepasikartotų, *ir*
 - tai netampa svarbiausiu trukdžiu atitinkamo FSC kriterijaus tikslui pasiekti.
 - 8.3.2 Neatitikimas laikomas dideliu, jeigu pats vienas arba kartu su tolimesniais kitų rodiklių neatitikimais tampa arba tikėtina, jog taps, esminiu trukdžiu atitinkamo FSC kriterijaus tikslams miško naudojimo vienetė(-uose) įvertinimo ribose pasiekti.
 - 8.3.3 Tokia esminė klaida nurodoma pagal neatitikimą(-us), kuris:
 - tęsiasi ilgą laikotarpį, *arba*

- yra pasikartojantis arba sisteminis³, arba
- paveikia didžiulį plotą, arba
- miškų tvarkytojai jų nepataiso arba nereaguoja į juos adekvačiai po to, kai jie yra nustatomi.

PASTABA 13: Veiksmas(-ai), kurio(-ių) imamasi neatitikimui ištaisyti, gali tęstis tam tikrą laikotarpį (paprastai iki vienerių (1) metų, bet išskirtinėmis aplinkybėmis ir iki dviejų (2) metų). Sertifikavimo įstaiga nusprendžia, ar toks veiksmas laikomas adekvačiu.

- 8.4 Vertinant, ar neatitikimas tampa arba tikėtinais taps esminiu trukdžiu atitinkamo FSC kriterijaus tikslui pasiekti, sertifikavimo įstaiga apsvaisto neatitikimo poveikį, atsižvelgiant į miško šaltinio trapumą bei unikalumą.
- 8.5 Sertifikavimo įstaiga neišduos arba pakartotinai neišduos tiekėjui sertifikato, jeigu bus didelis neatitikimas standarto reikalavimams.

PASTABA 14: Jeigu imamasi taisymo veiksmų didelio neatitikimo atžvilgiu, kai neatitikimas iš esmės ilgiau nebeapsunkina konkretaus FSC kriterijaus tikslo siekimo, toks didelis neatitikimas gali būti sumažintas ligi “nedidelio neatitikimo”, o tada gali būti išduodamas arba pakartotinai išduodamas sertifikatas.

- 8.6 Sertifikavimo įstaiga gali laikinai sustabdyti galiojimą arba panaikinti sertifikatą, jeigu didelis neatitikimas bus aptiktas jau po sertifikato išdavimo, o sertifikato turėtojas neištaisyti neatitikimo per tris (3) mėnesius (arba, esant išskirtinėms aplinkybėms, per šešis (6) mėnesius) nuo neatitikimo nustatymo.

PASTABA 15: Veiksmai, kurių imamasi neatitikimui ištaisyti, gali užtrukti ne ilgesnį nei 3 mėnesių laikotarpį. Tačiau veiksmų turi būti imamasi per nurodytą laikotarpį, kuris yra pakankamas, norint užkirsti kelią naujų neatitikimų sertifikavimo sferoje atsiradimui.

PAVYZDYS:

Pagrindinis įvertinimas

Pagrindinio įvertinimo metu auditorius nustato neatitikimą. Sertifikavimo įstaiga nusprendžia, ar tai yra “nedidelis”, ar “didelis” neatitikimas.

Jeigu tai yra “nedidelis” neatitikimas, tokiu atveju sertifikatas gali būti išduotas, o veiksmų neatitikimui ištaisyti turi būti imtasi per 12 mėnesių (arba, esant išskirtinėms aplinkybėms, per dvejus (2) metus). Atlikti veiksmai bus įvertinti sekant tolimesnius įvertinimus.

Jeigu tai yra “didelis” neatitikimas, tokiu atveju sertifikatas gali nebūti išduotas. Ištaisymo veiksmų turi būti imtasi ir jie turi būti patvirtinti prieš išduodant sertifikatą.

Priežiūros įvertinimas

³ Sertifikavimo įstaiga nustato, ar nedidelių neatitikimų skaičius arba jų poveikis, nustatytas atrankos metu, yra pakankamas “sisteminei” klaidai (t.y. valdymo sistemų klaidai) įrodyti. Jeigu tai pasitvirtina, tokiu atveju pasikartojantys nedidelių neatitikimų atvejai sudaro didelį neatitikimą.

Priežiūros įvertinimo metu įvertinami anksčiau nustatytų nedidelių neatitikimų taisymui atlikti veiksmai. Jeigu šie atlikti veiksmai yra pakankami, kad visiškai ištaisytų neatitikimą, tokiu atveju neatitikimas panaikinamas. Jeigu atlikti veiksmai nelaikomi adekvačiais, tuomet neatitikimas tampa "dideliu" neatitikimu ir privalo būti ištaisytas per maksimalų trijų (3) (arba, esant išskirtinėms aplinkybėms, per šešerių (6)) mėnesių laikotarpį.

Didelio neatitikimo įvertinimas

Sertifikavimo įstaiga įvertina veiksmus, kurių buvo imtasi ištaisyti didelį neatitikimą. Jeigu šie atlikti veiksmai yra pakankami, kad visiškai ištaisytų neatitikimą, tokiu atveju neatitikimas panaikinamas. Jeigu atlikti veiksmai nėra pakankami, kad visiškai ištaisyti neatitikimą, tokiu atveju sertifikavimo įstaiga privalo nuspręsti, ar neatitikimas gali būti sumažintas ligi "nedidelio" neatitikimo, ar sertifikato galiojimas privalo būti laikinai sustabdytas arba sertifikatas turi būti panaikintas.

Neatitikimas gali būti sumažintas ligi nedidelio, jeigu neatitikimo kilmė dabar turi tokių ypatybių, kurios nurodytos 8.3.1 paragrafe.

Jeigu neatitikimo kilmė vis dar turi 8.3.2 arba 8.3.3 paragrafe nurodytų ypatybių, tokiu atveju sertifikato galiojimas turi būti laikinai sustabdytas arba panaikintas.

Pakartotinai nepavykus atlikti adekvačių veiksmų nedideliame neatitikime ištaisyti, sertifikato galiojimo laikas laikinai sustabdomas arba nutraukiamas.

9. Standarto struktūros pakeitimas naudojimui miške

- 9.1 FSC akredituotų standartų struktūra gali būti pakeista. Tai atlieka sertifikavimo įstaiga arba FSC šalies iniciatyva, kad būtų palengvintas įgyvendinimas miške arba kad standartas taptų suprantamesnis tarpininkams.

PAVYZDŽIAI:

FSC kriterijai bei susiję rodikliai naudojimui miške gali būti parengti iš naujo, kad labiau atspindėtų miškų tvarkytojų ar apžiūros komandų dėmesį į eksploataciją.

Standartus galima paruošti tokiu būdu, kad jie apimtų tik tuos rodiklius bei patikrinimo priemones, kurie taikomi nedideliems arba mažo intensyvumo miško naudojimo vienetams, pvz. išbraukiant principų bei kriterijų (kurie patys tiesiogiai nėra įvertinami praktikoje) formuluotę arba pašalinant rodiklius bei įvertinimo priemones, kurie taikomi tik didesniems miško naudojimo vienetams.

- 9.2 Struktūros pakeitimai neturi jokios įtakos atitikties reikalavimams arba sprendimų priėmimui, o nusiskundimo arba apeliacijos dėl užbaigto standarto atveju, kaip patvirtinta FSC valdybos, yra laikomi galutiniais.

Priedas 1: Ištrauka iš FSC-STD-01-002 FSC aiškinamojo specialiujų terminų žodyno

Toliau pateikiami apibrėžimai yra paimti iš FSC-STD-01-002 FSC aiškinamojo specialiujų terminų žodyno.

Jie yra pateikiami čia, kad lengviau būtų galima suprasti FSC-STD-20-002 Miškų tvarkymo standartų struktūrą bei turinį.

Apibrėžimus reikėtų patikrinti pagal tuos, kurie pateikiami FSC-STD-01-002 FSC aiškinamajame specialiujų terminų žodyne, kuris periodiškai atnaujinamas ir laikomas galutiniu.

FSC miškų tvarkymo principai ir kriterijai (P&C)

Dokumente “FSC miškų tvarkymo principai bei kriterijai (2000 m. vasaris)” nurodoma 10 principų bei 56 kriterijai.

Miškų tvarkymo standartas (šiam dokumente nurodomas kaip “standartas”)

Tai normatyvinis dokumentas, kuris aiškiai apibūdina reikalavimus, kuriuos miško naudojimo įmonė privalo atitikti, kad gautų FSC sertifikavimą. Šiame standarte FSC miškų tvarkymo principai bei kriterijai turi būti griežtai išdėstyti kartu su papildomais rodikliais, kurie yra būtini suteikti įgyvendinimo galimybę miško naudojimo vieneto lygmenyje.

Principas

FSC atveju, tai yra pagrindinė miško tvarkymo taisyklė arba elementas (FSC miškų tvarkymo principų bei kriterijų (2000 m. vasaris)) aiškinamasis terminų žodynas.

Kriterijus (kriterijai)

Tai yra priemonė įvertinti, ar principo (miško naudojimo) buvo laikomasi ar ne (FSC miškų tvarkymo principų bei kriterijų (2000 m. vasaris)) aiškinamasis terminų žodynas).

Rodiklis

Tai kiekybinis arba kokybinis kintamasis, kurį galima išmatuoti arba apibūdinti ir kuris yra priemonė, skirta įvertinti, ar miško naudojimo vienetas atitinka FSC kriterijaus reikalavimus. Rodikliai bei susiję slenksčiai kartu nustato ir reikalavimus už atsakingą miško naudojimą miško naudojimo vieneto lygmenyje ir yra pirminis miško įvertinimo pagrindas.

Patikrinimo priemonės

Tai yra potencialus informacijos bei įrodymų šaltinis, kuris auditoriui leidžia įvertinti atitikimą rodikliui.

Neatitikimas

Bet koks nesugebėjimas įgyvendinti ribinius rodiklio reikalavimus. Toks neatitikimas gali būti laikomas “nedideliu” arba “dideliu”.

Nedidelis neatitikimas

Neatitikimas gali būti laikomas nedideliu, jeigu:

- tai yra laikinas apsirikimas, arba
- tai yra neįprasta/ne sisteminga, arba
- neatitikimo poveikis yra ribotas dėl savo laikino bei erdvinio masto, ir
- buvo imtasi skubių koreguojamųjų veiksmų užtikrinant, kad tai nebepasikartotų, ir

- tai netampa svarbiausiu trukdžiu atitinkamo FSC kriterijaus tikslui pasiekti.

Didelis neatitikimas

ŽIŪRĖKITE 8.3.2, 8.3.3

Svarbus FSC principo nevykdymas

Tai yra neatitikimas(-ai) Miškų tvarkymo standarto reikalavimams, kurio pakanka diskvalifikuoti kandidatą nuo sertifikavimo arba atimti sertifikatą.

Priedas 2: Dokumentų kodavimo sistema, skirta akredituotiems FSC nacionaliniams bei sub-nacionaliniams miškų tvarkymo standartams

FSC akreditavus, visiems dokumentams bus priskiriamas dokumento kodas pagal formatą:

<FSC-STD-XXX## #####-## aprašymas LAN>

Reikšmės:

XXX: tai trijų raidžių kodas, skirtas suinteresuotajai šaliai (pvz. BRA skirtas Brazilijai, USA – Jungtinėms Amerikos Valstijoms);

##: yra skaičius nuo 01 iki 99, priklausomai nuo akreditavimo tvarkos, pvz. 01;

###-##: yra akreditavimo data, nurodanti metus bei mėnesį, pvz. 2004-01;

aprašymas: tai trumpas standarto veikimo srities aprašymas, pvz. Brazilijos plantacijų standartas;

LAN: yra kalbos kodas, kuris visuomet bus ENG (anglų k.) arba ESP (ispanų k.).

Taigi, pavyzdžiui:

<FSC-STD-BRZ-01 2000-05 Brazil plantations standard ESP> būtų Brazilijos plantacijos standarto nuorodos kodas ir pavadinimas, variantas ispanų kalba, akredituota 2000 m. gegužės mėn.